

OFE z obligacjami najefektywniejszymi polskimi funduszami

Gdyby nie zmiany z 2014 roku, OFE byłyby najefektywniejszymi polskimi funduszami. Brak możliwości dywersyfikacyjnych uzależnia ich wyniki od koniunktury na giełdzie. Mimo to OFE pod względem wyników w długim okresie ustępują tylko funduszom dłużnym uniwersalnym.

– W ważnym dla systemu emerytalnego roku rządowego przeglądu i okna transferowego ZUS-OFE, zamówiliśmy obiektywną ocenę efektywności OFE na tle popularnych form oszczędzania i wskaźników ekonomicznych. Odniesienie stanowiły wyniki różnych grup funduszy inwestycyjnych, waloryzacja składek ZUS w I filarze, inflacja oraz oprocentowanie depozytów. Analiza obejmuje czas od powstania funduszy do końca maja br. – tłumaczy Małgorzata Rusewicz, prezes IGTE.

Oceniając efektywność OFE tylko do końca stycznia 2014 r., czyli okresu poprzedzającego wejście w życie ostatniej reformy, to fundusze emerytalne po odjęciu opłat manipulacyjnych osiągnęły najwyższą wewnętrzną stopę zwrotu, tj. 6,42%. Uwzględnienie opłat od wpłacanego kapitału nie zmieniło pozycji lidera OFE, natomiast zyskiwały przy takim podejściu (tj. awansowały o jedną pozycję) fundusze akcji polskich, zrównoważone oraz stabilnego wzrostu.

Podobne wcześniej strukturą aktywów do funduszy stabilnego wzrostu OFE od czasu likwidacji części obligacyjnej odnotowują dynamikę wyników zbliżoną do funduszy akcyjnych, choć przewagę stanowi w tym punkcie znacznie niższy poziom opłat OFE za zarządzanie, jak i manipulacyjnych (odpowiednio ok. 0,5% vs 3,5% oraz 1,67% vs 3,64%).

Pod względem wypracowanego zysku w pełnym okresie regularnego oszczędzania (sierpień 1999 – maj 2016) oraz biorąc pod uwagę opłaty manipulacyjne OFE charakteryzowały się zyskiem wyższym niż ten uzyskiwany z depozytów, funduszy mieszanych (stabilnego wzrostu i zrównoważonych), akcji polskich oraz gotówkowych i pieniężnych, jak też w porównaniu ze wskaźnikiem inflacji. Okazały się natomiast słabsze od funduszy dłużnych uniwersalnych i wskaźnika waloryzacji.

W pełnym okresie regularnego oszczędzania oraz biorąc pod uwagę opłaty manipulacyjne OFE uzyskały wewnętrzną stopę zwrotu na poziomie 4,65%. Nieuwzględnianie opłat manipulacyjnych nie zmieniło 3 pozycji OFE wśród 9 analizowanych form oszczędzania pod względem efektywności mierzonej parametrem IRR – pozostawały one w tyle tylko za funduszami dłużnymi oraz wskaźnikiem waloryzacji.

Jeżeli oszczędzający na emeryturę mógłby sumę zakumulowaną podczas regularnego odkładania składek wpłacić od razu (tzn. 31 grudnia 1999 r.), to na przestrzeni lat 2000-2015 (pomijając kwestię opłat manipulacyjnych) inwestycja w OFE okazałaby się najlepszą formą oszczędzania (ze stopą zwrotu w wysokości 7,13%). W rzeczywistym scenariuszu jednak, tj. w trakcie systematycznego wpłacania składki, wyniki OFE obciążone są w dużym stopniu negatywnym wpływem słabej koniunktury giełdowej z ostatnich 2 lat, czyli okresu, w którym uzyskiwane z rynku stopy zwrotu oddziaływały negatywnie niemal na cały zgromadzony kapitał.

– Osiągnięte przez OFE rezultaty są bezspornym dowodem na wyjątkową dbałość o środki przyszłych emerytów oraz najwyższy poziom kompetencji zarządczych skupionych w PTE. Dla pełni obrazu warto podkreślić, że wyniki OFE – w porównaniu do innych rezultatów – zostały uzyskane w wyjątkowo zmiennym otoczeniu regulacyjnym – komentuje Rusewicz.

Zmiana zasad funkcjonowania OFE w 2014 r., w tym ograniczenie możliwości inwestycyjnych funduszy i praktycznie zredukowanie ich do zakupu akcji spowodowało, że OFE zostały uzależnione od aktualnej koniunktury na giełdzie. Wprowadzenie w życie takich rozwiązań poskutkowało tym, że polskie fundusze, jako jedyne na świecie, zostały ograniczone prawnie w kwestii zabezpieczenia interesów swoich członków.

Gdyby w 2014 roku nie wprowadzono zmian w ich funkcjonowaniu, polegających głównie na umorzeniu 51,5% aktywów oraz zakazie inwestowania w obligacje, OFE prowadziłyby wśród funduszy w rankingu efektywności, dystansując także lokaty. Wewnętrzna stopa zwrotu OFE za okres od sierpnia 1999 roku do maja 2016 roku wyniosłaby 5,42%.

Raport „Efektywność OFE na tle innych form oszczędzania” został przygotowany przez Analizy Online SA na zlecenie Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

Więcej informacji:

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych

Filip Pietkiewicz-Bednarek

Dyrektor ds. komunikacji

tel. 22 629 09 27

email: f.pietkiewicz@igte.pl